

229 rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja

Konstytucja, przyjęta przez Sejm Rzeczypospolitej (nazwany później Sejmem Wielkim) w dniu 3 maja 1791 roku w Warszawie, była pierwszą w Europie i drugą na świecie nowoczesną konstytucją. Miała ona zapoczątkować wprowadzanie kolejnych reform zmierzających do wzmocnienia państwa polskiego, które znajdowało się w trudnej sytuacji i uległo pierwszemu rozbirowi w 1772 roku. Twórcy nowej konstytucji uważali, że władza ma służyć dobru całego narodu, a nie jedynie interesom warstw uprzywilejowanych, więc (całkiem słusznie) nowa Ustawa Rządowa likwidowała Liberum Veto (które zastąpione zostało głosowaniem większością), potwierdzała tolerancję dla innych religii, znosiła monarchię elekcyjną (ustanowiono dziedziczenie tronu, aby uniemożliwić obcym państwom wpływ na wybór króla Rzeczypospolitej), pozbawiała prawa wyborczego przedstawicieli szlachty w liczbie 300 tysięcy (mieszkańcy miast i wsi również go nie posiadali), informowała o stworzeniu Armii Rzeczypospolitej liczącej 100 tysięcy żołnierzy.

Niestety, już rok później Polacy przegrali toczoną z Rosją wojnę w obronie konstytucji i doszło do drugiego rozbioru naszego kraju. Ostateczny – trzeci rozbiór Polski (dokonany w 1795 roku przez Prusy, Austrię i Rosję) doprowadził do całkowitej utraty jej niepodległości.

Współtwórcy Konstytucji 3 Maja, Ignacy Potocki i Hugo Kołłątaj, po latach ocenili, że była ona „ostatnią wolą i testamentem gasnącej Ojczyzny”.